

17 ARBEIDSDUUR, PAUZE, RUSTTIJDEN EN OVERWERK

De Arbeidsregeling 2000 geeft voorschriften met betrekking tot onder meer: de arbeidsduur, pauze, rusttijden, arbeid in volcontinu dienst, overwerk, kinderarbeid, nachtarbeid, gevaarlijke arbeid en arbeid door huishoudelijk personeel.

De Arbeidsregeling 2000 is van toepassing op werknemers met een inkomen beneden de premie grens van de ziekteverzekering die op 1 januari 2012 gesteld is.

De bepalingen van de Arbeidsregeling 2000 zijn aldus van toepassing op maand-, quinsena- of weekloners met een inkomen dat lager of gelijk is aan de inkomensgrens fls. 59.654,40 bruto per jaar.

Ambtenaren, schepelingen, havenarbeiders en zelfstandigen vallen niet onder de bepalingen van de Arbeidsregeling.

Voor toepassing van de Arbeidsregeling wordt onder inkomen verstaan: alle inkomsten uit arbeid in één onderneming met uitzondering van o.a. betaling voor overwerk.

Met de invoering van de Arbeidsregeling 2000 per 1 augustus 2000, is er een onderscheid gemaakt tussen schemawerkers - dit zijn werknemers waarvan de arbeid op verschillende tijdstippen (buiten reguliere 'kantooruren') moet kunnen worden verricht- en niet-schemawerkers.

Voor beide groepen gelden aparte regels ten aanzien van arbeidstijden, werkroosters, etc.

In deze document zal aandacht worden geschonken aan de wettelijke bepalingen met betrekking tot arbeidsduur, pauze, rusttijden en overwerk.

A. NIET-SCHEMAWERKERS

Arbeidsduur

maximaal 10 uur per dag en gemiddeld maximaal 40 uur per week, berekend over een periode van vier weken.

arbeidsduur inclusief overwerk bedraagt maximaal 50 uren per week berekend over een periode van vier weken, met dien verstande dat de totale arbeidsduur inclusief overwerk per dag ten hoogste 11 uren bedraagt en berekend over 13 weken niet langer dan 45 uren per week bedraagt. Hiervan is afwijking mogelijk bij cao.

Pauze

de arbeidstijd van een werknemer moet op elke dag waarop hij, al dan niet bij wijze van overwerk, meer dan zes uren arbeid verricht, na ten hoogste vijf uren arbeid worden onderbroken door een pauze van tenminste een half uur

Rusttijden

- doorgaans de tijd tussen 20.00 uur 's avonds en 7.00 uur 's-ochtends
- twee roostervrije dagdelen (al dan niet aaneengesloten, bijvoorbeeld de gehele zaterdag of alleen zaterdagochtend en maandagochtend)
- zondagen
- feestdagen.

SCHEMAWERKERS

Arbeidsduur

maximaal 10 uur per dag en gemiddeld maximaal 45 uur per week, berekend over een periode van vier weken.

arbeidsduur inclusief overwerk bedraagt maximaal 55 uren per week berekend over een periode van vier weken, met dien verstande dat de totale arbeidsduur inclusief overwerk per dag ten hoogste 11 uren bedraagt en berekend over 13 weken niet langer dan 50 uren per week bedraagt. Ook hier is bij cao afwijking mogelijk.

Evenals niet-schemawerkers mogen schemawerkers dus boven hun reguliere wekelijkse arbeidsduur maximaal 10 uren overwerken, berekend over vier weken.

Pauze

de arbeidstijd van een werknemer moet op elke dag waarop hij, al dan niet bij wijze van overwerk, meer dan zes uren arbeid verricht, na ten hoogste vijf uren arbeid worden onderbroken door een pauze van tenminste een half uur.

Rusttijden

- dagelijks de tijd buiten de tijdstippen van aanvang en afloop van zijn arbeidstijd volgens zijn rooster, met dien verstande dat zijn rusttijd per 24 uur (aaneengesloten) tenminste 11 uren (aaneengesloten) is. Deze rusttijd mag eenmaal per zeven dagen worden ingekort tot tenminste acht uren;
- de voor de werknemer volgens zijn werkrooster geldende wekelijkse rustdag (deze moet tenminste eens per zeven weken op een zondag vallen);
- wekelijks tenminste eenmaal een roostervrij dagdeel voorafgaand aan of

volgend op 13.00 uur;
- per jaar tenminste vijf feestdagen.

C. VOL-CONTINU DIENST

Arbeid in een volcontinu bedrijf, dit is arbeid die niet uitsluitend een ondersteunend karakter draagt, en die wordt verricht in een onderneming waarbinnen naar de aard van het bedrijf- of productieproces gedurende 24 uur per dag zonder onderbreking arbeid dient te worden verricht (bijvoorbeeld in (delen van) de gezondheidszorg of de olieraffinaderij).

Arbeidsduur

maximaal 10 uur per dag en gemiddeld maximaal 45 uur per week, berekend over een periode van vier weken.

arbeidsduur inclusief overwerk bedraagt maximaal 60 uur per week.

Pauze

de werkgever dient de werknemer op een dag waarop deze meer dan zes uren arbeid verricht een pauze toe te staan van tenminste een half uur, tenzij de dienst dat niet toelaat.

Rusttijden

- dagelijks de tijd buiten de tijdstippen van aanvang en afloop van zijn arbeidstijd volgens zijn rooster, met dien verstande dat zijn rusttijd per 24 uur (aaneengesloten) tenminste 11 uren (aaneengesloten) is. Deze rusttijd mag eenmaal per zeven dagen worden ingekort tot tenminste acht uren;
- de voor de werknemer volgens zijn werkrooster geldende wekelijkse rustdag (deze moet tenminste eens per dertien weken op een zondag vallen);
- per jaar tenminste vijf feestdagen.

D. NACHTDIENST

Voor degenen die volgens zijn werkrooster arbeid verricht op of na 0.00 uur of vóór 6.00 uur, anders dan bij wijze van overwerk gelden bijzondere regels m.b.t. de arbeidsduur, rusttijd en aantal nachtdiensten.

OVERWERK EN OVEWERKVERGOEDING

Overwerk kan ontstaan als gevolg van:

- werken gedurende de voor de werknemer geldende rusttijd
- langer werken dan de maximaal toegestane arbeidsduur per dag of per week

Let op: de deeltijdwerker heeft slechts dan recht op overwerkvergoeding, indien hij voltijdwerker was geweest, recht had kunnen doen gelden op overwerkvergoeding (bv. werken op een rustdag/zondag of feestdag etc.). Dit is alleen anders indien partijen, voor zover wettelijk toegestaan, iets anders zijn overeengekomen.

Verplichtingen bij het laten verrichten van overwerk:

- Indien de werkgever de werknemer oproept overwerk te verrichten op een voor de werknemer vrije dag, dan moeten tenminste drie overuren worden uitbetaald.
- In het geval de arbeidsduur per dag inclusief overwerk tenminste tien uren is, is de werkgever verplicht de werknemer een warme maaltijd of een daartoe toereikende vergoeding te geven.

Een opdracht tot het verrichten van overwerk wordt door de werkgever zo vroeg mogelijk aan de werknemer gegeven. Bij het geven van een opdracht tot overwerk dient de werkgever de belangen van de werknemer zo veel mogelijk in acht te nemen.

OVERWERKVERGOEDING:

Situatie	Vergoeding (incl. loon)
overschrijding maximale arbeidsduur (per dag of na vier weken)	150%
overwerk op roostervrij dagdeel	175%
overwerk op rustdag	200%
overwerk op feestdag	250%
overwerk in combinatie met nachtdienst (alleen voor schemawerkers)	175%

Men kan bij cao hogere maar ook lagere overwerkpercentages vaststellen.

Let op: De schemawerker die volgens zijn rooster op een feestdag moet werken moet tenminste tweemaal zijn loon ontvangen (dit is 200%). Overwerken op een feestdag is 250% (zie tabel).

Verder kunnen werkgever en werknemer onderling schriftelijk afspreken dat overwerk in plaats van in geld, geheel of gedeeltelijk in betaald verlof ('time-back') wordt gegeven naar ratio van hierboven genoemde overwerkpercentages.

E. HORECABESLUIT

Voor de bedrijfstakken in de sectoren hotels, restaurants en casino's gelden (voor schemawerkers) afwijkende regels m.i.v. 23 september 2000.

Arbeidsduur

de arbeidsduur bedraagt ten hoogste 48 uren per week, berekend over een periode van 4 weken, met dien verstande dat de arbeidsduur per dag niet meer dan 10 uren bedraagt.

de arbeidsduur inclusief overwerk bedraagt ten hoogste 55 uren per week berekend over een periode van 4 weken, met dien verstande dat de arbeidsduur per dag niet meer dan 11 uren bedraagt.

de arbeidsduur per nachtdienst (= indien de werknemer volgens zijn werkrooster arbeid verricht op of na 0.00 uur of voor 06.00 uur) exclusief pauze bedraagt ten hoogste 8½ uur per dag.

Pauze

de werkgever dient de werknemer op een dag waarop deze meer dan zes uren arbeid verricht een pauze toe te staan van tenminste een half uur, tenzij de dienst dat niet toelaat.

Rusttijd

- de rustdag moet tenminste eenmaal per 13 weken op een zondag vallen.
- dagelijks de tijd buiten de tijdstippen van aanvang en afloop van zijn arbeidsduur, met dien verstande dat zijn rusttijd per 24 uur tenminste 11 aaneengesloten uren bedraagt.
- feestdagen

Overwerk

- langer werken dan de maximaal toegestane arbeidsduur per dag of per week: 150%.
- werken gedurende de voor de werknemer geldende rustdag of op een feestdag: 200%.
- Voor meer informatie zie de folder: Arbeidsbesluit hotels, restaurants en casino's.

F HUI SHOUDELIJK PERSONEEL

Arbeidsduur

maximaal 11 uren per dag en maximaal 55 uren per week.

Pauze

de werknemer dient een pauze van tenminste een half uur na iedere vijf uren arbeid te genieten.

Rusttijd

- de tijd tussen 22.00 uur en 6.00 uur geldt als rusttijd tenzij de dienstbetrekking uitsluitend of hoofdzakelijk ziet op een verzorging die uitsluitend of hoofdzakelijk dient plaats te vinden binnen de vorenbedoelde tijdstippen.
- per zeven dagen heeft de werknemer recht op één rustdag.
- feestdagen.

Overwerk

- langer werken dan de maximaal toegestane arbeidsduur per dag of per week: 150%
- arbeid gedurende pauze: 150%
- overwerk op een rustdag of een feestdag: 200%

ADMINISTRATIEVE VERPLICHTINGEN

In iedere onderneming behoort een arbeidslijst te worden opgehangen.

Arbidslijsten, waarop werkroosters voor schemawerkers voorkomen, dienen aan de Afdeling Arbeidszaken te worden toegezonden.

De werkgever is verplicht op verzoek een personeelsregister te tonen.

De werkgever dient een overwerkregister bij te houden en is verplicht dit register op verzoek te tonen.

SANCTIES

De Arbeidsregeling 2000 kent strengere straffen en maakt daarbij onderscheid tussen misdrijven (= opzettelijk overtreden van bepaalde artikelen) en overtredingen (= niet of niet volledig naleven van voorschriften, verplichtingen of voorwaarden).

voor misdrijven: gevangenisstraf van maximaal 4 jaar en/of een boete van maximaal Naf. 100.000,-,

voor overtredingen: hechtenis van ten hoogste één jaar en/of een boete van ten hoogste Naf. 25.000,-.

Deze folder heeft uitsluitend een informatief karakter. Aan de inhoud ervan kunnen geen rechten worden ontleend.